

# Inhoud

<b>1</b>	<b>Kennismaken met Windows 11</b>	<b>1</b>
	<b>Voor wie is dit boek bedoeld?</b>	<b>2</b>
	Uw profiel	3
	Wie bent u niet?	3
	<b>De indeling van dit boek</b>	<b>4</b>
	Indeling van de hoofdstukken	4
	<b>Nieuw in Windows 11</b>	<b>5</b>
	Het startmenu	5
	App Instellingen	6
	Trusted Platform Module (TPM)	7
	Bediening van apps	7
	Moderne apps	8
	Zoeken	9
	Widgets	10
	Nieuwe browser	12
	Chatten (en meer) met Teams	12
	Store	14
	Meer nieuwe en verbeterde toepassingen	14
	<b>De verschillende versies van Windows 11</b>	<b>17</b>
	Windows 11 Home Edition	17
	Windows 11 Pro Edition	17
	<b>Verdwenen in Windows 11</b>	<b>18</b>
	Tabletmodus	18
	3D Viewer	19
	Cortana	19
	Paint 3D	19
	Tijdlijn in Taakweergave	19
	Taakbalkopties	19
	<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>21</b>
	Vragen	21
	Praktijkoefeningen	21

<b>2</b>	<b>Het bureaublad instellen</b>	<b>23</b>
	<b>Snel op weg</b>	<b>24</b>
	<b>Het bureaublad – Aan persoonlijke voorkeur aanpassen</b>	<b>24</b>
	Personaliseren	25
	Mogelijkheden van het venster Persoonlijke instellingen	26
	<b>Bureaubladachtergrond aanpassen</b>	<b>27</b>
	Diavoorstelling instellen	28
	<b>Achtergrond downloaden van internet</b>	<b>29</b>
	Weergave van achtergrond	31
	Geen achtergrondaafbeelding	32
	<b>Donkere modus instellen</b>	<b>33</b>
	Modus	33
	<b>Accentkleuren instellen</b>	<b>34</b>
	<b>Thema instellen</b>	<b>35</b>
	De meegeleverde thema's van Windows 11	36
	Een nieuw thema kiezen	36
	Een thema opslaan	37
	<b>Nieuwe thema's downloaden van internet</b>	<b>37</b>
	<b>Schermb beveiliging instellen</b>	<b>40</b>
	De schermb beveiliging beveiligen	42
	<b>Standaardpictogrammen op het bureaublad</b>	<b>42</b>
	<b>Muis instellen via de optie Toegankelijkheid</b>	<b>43</b>
	<b>Meerdere bureaubladen openen</b>	<b>47</b>
	Schakelen: Windows-toets+Tab is het nieuwe Alt+Tab	47
	Mogelijkheden met virtuele bureaubladen	49
	Andere naam geven	50
	Andere achtergrond per bureaublad	50
	Bureaublad sluiten	51
	<b>Vragen &amp; oefeningen</b>	<b>52</b>
	Vragen	52
	Praktijkoefeningen	53
<b>3</b>	<b>Het menu Start en de taakbalk</b>	<b>55</b>
	<b>Snel op weg</b>	<b>56</b>
	<b>Het menu Start verkennen</b>	<b>56</b>
	<b>Indeling van het menu Start</b>	<b>57</b>
	Computer uitzetten	58
	Accountinformatie	59
	Menu Start aanpassen	60
	Extra mogelijkheden met apps in het startmenu	61
	<b>Alle apps</b>	<b>63</b>

<b>Snel zoeken</b>	<b>64</b>
Zoekresultaten filteren	64
<b>De taakbalk instellen</b>	<b>66</b>
Programma's vastmaken aan de taakbalk	67
Standaardknoppen verwijderen van de taakbalk	68
Taakbalk automatisch verbergen	69
Knoppen links weergeven in de taakbalk	70
Taakbalk en startmenu doorzichtig maken	71
<b>Het menu Start verder instellen</b>	<b>72</b>
<b>Vragen &amp; oefeningen</b>	<b>74</b>
Vragen	74
Praktijkoefeningen	75
<b>4 Mappen, bestanden en vensters</b>	<b>77</b>
<b>Snel op weg</b>	<b>78</b>
<b>Mappen en bestanden beheren met Verkenner</b>	<b>78</b>
Ontwikkeling van Verkenner	79
<b>Verkenner openen en onderdelen bekijken</b>	<b>80</b>
<b>Indeling van Verkenner</b>	<b>81</b>
Adresregel	81
Bladeren met knoppen	82
Snel zoeken	82
<b>Belangrijke mappen op de computer</b>	<b>83</b>
Boomstructuur	84
Snelle toegang	84
Instellingen voor Snelle toegang aanpassen	86
De inhoud van het venster	87
<b>Weergave in Verkenner aanpassen</b>	<b>88</b>
Traploos instellen	90
<b>Werken met mappen</b>	<b>91</b>
Een nieuwe map maken	92
Een map maken met de rechtermuisknop	92
De naam van een map wijzigen	93
<b>Mappen kopiëren en verplaatsen</b>	<b>94</b>
Verschillende manieren	94
Knoppen in de opdrachtenbalk	95
Bestand verplaatsen	96
Kopiëren of verplaatsen door slepen met de muis	96
Mappen verwijderen	98
<b>Oude snelmenu van de rechtermuisknop</b>	<b>99</b>
Meer opties weergeven	100
Kopiëren naar	101

<b>Meerdere mappen en bestanden selecteren</b>	<b>102</b>
Een aaneengesloten reeks bestanden selecteren	103
Niet-aaneengesloten bestanden selecteren	104
Bestanden selecteren door er een kader omheen te slepen	105
Snel een andere map selecteren	106
<b>Bestanden sorteren en groeperen</b>	<b>107</b>
Kolommen breder of smaller maken	108
<b>Handig werken met vensters</b>	<b>109</b>
Sneltoetsen voor vensters	110
Snel kopiëren	111
<b>Navigatievenster verbergen</b>	<b>111</b>
<b>Selectievakjes</b>	<b>112</b>
<b>Bestandsextensies</b>	<b>113</b>
<b>Groeperen</b>	<b>114</b>
Groeperen opheffen	115
<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>115</b>
Vragen	115
Praktijkoefeningen	116
<b>5 Instellingen en het actiecentrum</b>	<b>119</b>
<b>Snel op weg</b>	<b>120</b>
<b>Instellingen openen en gebruiken</b>	<b>120</b>
Inhoud van Instellingen	122
Tips om Instellingen te gebruiken	123
<b>Gebruikersaccounts instellen</b>	<b>125</b>
Lokale accounts en Microsoft-accounts	125
<b>Een nieuw lokaal account maken</b>	<b>126</b>
Schakelen naar het nieuwe account	129
Accountafbeelding wijzigen	130
<b>Anders aanmelden</b>	<b>130</b>
<b>Pincode instellen</b>	<b>132</b>
Pincode gaat voor	133
<b>Lokaal account verwijderen</b>	<b>133</b>
<b>Accounttype wijzigen?</b>	<b>134</b>
<b>Een nieuw Microsoft-account maken</b>	<b>135</b>
Wat is een Microsoft-account?	135
Een Microsoft-account maken	136
Aanmelden met nieuwe account	139
Voordelen van een Microsoft-account	139
De Microsoft-account beheren	140
<b>Instellingen synchroniseren met een Microsoft-account</b>	<b>142</b>
Synchronisatie uitschakelen	143
Aanmelden op andere computer	143

Eerst account maken	143
Meer over accounts	144
Meer instellingen	145
<b>Het vergrendelingsscherm instellen</b>	<b>145</b>
Vergrendelingsscherm aanpassen	146
Statusupdates op het vergrendelingsscherm	147
<b>Beeldschermresolutie en tekstgrootte instellen</b>	<b>147</b>
<b>Meer beeldscherminstellingen</b>	<b>149</b>
<b>Het actiecentrum</b>	<b>151</b>
Meldingen in het actiecentrum in- of uitschakelen	152
Algemene meldingen in- of uitschakelen	153
Meldingen per website in- of uitschakelen	154
Meldingen in Edge in- of uitschakelen	155
<b>Meer mogelijkheden in het actiecentrum</b>	<b>156</b>
<b>Meer instellingen</b>	<b>157</b>
Privacy en beveiliging	157
Apps verwijderen	158
Tijd en taal, Taal & regio	159
Overige onderdelen	160
<b>Conclusie</b>	<b>161</b>
<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>161</b>
Vragen	161
Praktijkoefeningen	162
<b>6 Mail en Agenda</b>	<b>165</b>
<b>Snel op weg</b>	<b>166</b>
<b>Mail instellen en gebruiken</b>	<b>166</b>
Account toevoegen of instellen – Gmail	167
Het accounttype ‘Ander account’ instellen	171
<b>Postvakken koppelen</b>	<b>172</b>
<b>Mailaccount aanpassen</b>	<b>174</b>
<b>Postvak IN bekijken</b>	<b>175</b>
Mail verzenden en ontvangen	177
Mail aan uzelf sturen	178
Mailberichten opmaken	178
Bijlage bijvoegen	180
Meer opties bij mail opstellen	181
Mail verslepen naar een map	181
Berichten tegelijk selecteren	182
Nieuwe mappen maken	183
<b>Beantwoorden, doorsturen en verwijderen</b>	<b>183</b>
<b>Conclusie</b>	<b>184</b>
<b>Agenda instellen</b>	<b>185</b>

<b>Synchronisatie voor een account instellen</b>	<b>187</b>
<b>Account verwijderen</b>	<b>188</b>
<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>190</b>
Vragen	190
Praktijkoefeningen	190
<b>7 Apps Weer, Foto's, Teams en meer</b>	<b>193</b>
<b>Snel op weg</b>	<b>194</b>
<b>Inleiding</b>	<b>194</b>
Alle apps	194
<b>De app Weer</b>	<b>196</b>
Weer starten	197
Favorieten	198
Menu	198
<b>De app Foto's</b>	<b>199</b>
Diavoorstelling van foto's in een map	201
Foto instellen	202
Foto's bewerken	203
Instellingsmogelijkheden van de app Foto's	204
Conclusie	205
<b>Media-apps – Muziek, Films en tv en Xbox</b>	<b>205</b>
Muziek	205
Muziek instellen	206
Muziek afspelen	208
Equalizer	208
Films en tv	208
Xbox	210
<b>Microsoft Teams</b>	<b>211</b>
Teams starten	211
Chatgesprek starten	212
Bestanden en foto's delen via chat	214
Vergadering starten	215
Vergadering plannen	216
Geplande vergadering starten	217
<b>Overige handige apps</b>	<b>218</b>
Kaarten	218
Klok	219
Focussessies	220
Rekenmachine	221
Tot slot	222
<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>223</b>
Vragen	223
Praktijkoefeningen	223

<b>8</b>	<b>Apps downloaden uit de Store</b>	<b>225</b>
	<b>Snel op weg</b>	<b>226</b>
	<b>Kennismaken met Microsoft Store</b>	<b>226</b>
	Snelle indruk	227
	Categorie bekijken: Verzameling	228
	Zoeken naar apps	229
	Filteren	230
	Gratis apps en betaalde apps	230
	App details	231
	<b>Een app downloaden en installeren</b>	<b>232</b>
	De app starten	234
	Apps verwijderen	235
	<b>Gekochte apps installeren</b>	<b>236</b>
	Betaalwijze toevoegen	236
	Een app kopen	238
	Betalingsgeschiedenis weergeven	240
	<b>Een recensie schrijven</b>	<b>241</b>
	<b>Instellingen voor de Store</b>	<b>242</b>
	<b>Muziek en films kopen</b>	<b>244</b>
	Films en tv	244
	<b>Conclusie</b>	<b>245</b>
	<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>246</b>
	Vragen	246
	Praktijkoefeningen	246
<b>9</b>	<b>Internetten met Edge</b>	<b>247</b>
	<b>Snel op weg</b>	<b>248</b>
	<b>Inleiding – de taak van Microsoft Edge</b>	<b>248</b>
	Wat is Microsoft Edge?	249
	<b>Edge starten en gebruiken</b>	<b>250</b>
	Bediening	251
	Websites bezoeken	252
	De homepage instellen	252
	Website rechtstreeks laden	253
	Beveiligde websites bekijken	254
	<b>Browsen met meerdere tabbladen</b>	<b>255</b>
	Een nieuwe tab openen	255
	Snelmenu voor tabbladen	256
	Een tabblad sluiten	256
	Navigeren door tabbladen	257
	<b>Leesweergave</b>	<b>257</b>

<b>Favorieten en verzamelingen</b>	<b>259</b>
Mappen voor favorieten maken	260
De werkbalk Favorieten	261
Werkbalk Favorieten tonen of verbergen	262
Andere favorieten openen	263
<b>Werken met verzamelingen</b>	<b>263</b>
Tabbladen toevoegen aan verzameling	265
Overzicht van verzamelingen	266
<b>Browsegeschiedenis inzien en verwijderen</b>	<b>267</b>
<b>Bestanden downloaden</b>	<b>268</b>
<b>Extensies installeren en gebruiken</b>	<b>270</b>
Invoegtoepassingen	270
Installeren via de Store	270
Extensies beheren	272
Meer extensies	273
<b>Meer handigheidjes in Edge</b>	<b>275</b>
Privénavigatie via InPrivate-venster	276
Schermafdruk maken	277
<b>Edge verder instellen</b>	<b>277</b>
Thema instellen	278
De Home-knop tonen	279
Eigen startpagina instellen	280
Andere zoekdienst instellen	280
Cookies verwijderen	281
<b>Conclusie</b>	<b>282</b>
<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>283</b>
Vragen	283
Praktijkoefeningen	283
<b>10 Meer handigheidjes in Windows 11</b>	<b>287</b>
<b>Snel op weg</b>	<b>288</b>
<b>Sneltoetsen gebruiken in Windows 11</b>	<b>288</b>
Sneltoetsen voor virtueel bureaublad	290
<b>Printers en andere hardware instellen</b>	<b>291</b>
Eigenschappen van de printer instellen	293
<b>Bijwerken en beveiliging – Windows Update</b>	<b>294</b>
Windows Update	295
Windows herstellen – Systeemherstel	296
Deze pc opnieuw instellen	296
<b>Voor de poweruser – Windows+X en het klassieke Configuratiescherm</b>	<b>297</b>
Configuratiescherm	298



<b>Systeemprestaties bekijken</b>	<b>299</b>
Systeeminformatie	299
Taakbeheer	300
Krachtige taakmanager	302
Computer opnieuw opstarten of afsluiten via snelmenu	304
<b>Widgets</b>	<b>305</b>
Widgets tonen of verbergen	305
Wat zijn widgets?	305
Widgets aanpassen	306
Widgets toevoegen	308
Meer widgets	309
<b>Conclusie</b>	<b>309</b>
<b>Vragen en oefeningen</b>	<b>310</b>
Vragen	310
Praktijkoefeningen	310
<b>Index</b>	<b>313</b>

# Kennismaken met Windows 11

**W**indows 11 is de opvolger van de oorspronkelijke Windows 10, uit 2015. Windows 10 kende verschillende updates, maar uiteindelijk heeft Microsoft dus een geheel nieuw besturingsstelsel uitgebracht en dit – logischerwijs – Windows 11 genoemd. Windows 11 heeft geen grote en spraakmakende veranderingen ten opzichte van zijn voorganger. Wel zijn er vele kleine stapjes op weg naar een beter Windows. Windows 11 is een gebalanceerd geheel geworden tussen bekend (het startmenu) en nieuw (centraal in het scherm, andere layout). Dit boek biedt u een perfecte opstap om Windows 11 te leren kennen. Het gaat dieper in op de materie dan de snelgidsen van enkele tientallen pagina's. Tegelijk hoeft u niet in honderden pagina's te zoeken naar talloze instellingsmogelijkheden. Met de vragen en oefeningen aan het eind van elk hoofdstuk kunt u de belangrijkste dingen nog eens herhalen. Dit boek is vooral geschikt voor mensen die nu nog werken met een oudere versie zoals Windows 8 of de eerste versies van Windows 10 en de overstap naar Windows 11 willen maken.

**U leert in dit hoofdstuk:**

*Voor wie dit boek is geschreven.*

*Hoe dit boek is ingedeeld en waar u het best kunt beginnen met lezen.*

*Wat, in vogelvlucht, de belangrijkste vernieuwingen zijn in Windows 11.*

*Welke onderdelen uit Windows 10 zijn verdwenen.*

## Voor wie is dit boek bedoeld?

Bijna iedereen in Nederland en België beschikt tegenwoordig over een computer. Ruim 90 procent van de huishoudens heeft een of meer computers. Als er schoolgaande kinderen zijn, is dit zelfs 99 procent. Vrijwel al deze computers gebruiken Windows. In veel gevallen is dit Windows 10, maar ook oudere versies van Windows (Windows 8 en zelfs Windows 7) komen nog regelmatig voor.



### Macintosh en Linux

Zonder een besturingssysteem doet de computer niets. Een besturingssysteem is noodzakelijk om de vaste schijf, de processor, het geheugen en het beeldscherm met elkaar te laten samenwerken. Windows is zo'n besturingssysteem. Maar natuurlijk maakt niet iedereen gebruik van Windows. Sommigen hebben een Android-tablet of iPad. Anderen werken via Chromebooks van Google. Er zijn ook huishoudens met een iMac of andere computer van Apple. Hierop wordt het besturingssysteem Mac OS X gebruikt. Dit wordt op dit moment in zeven tot negen procent van de huishoudens gebruikt. Onder fanatieke computerhobbyisten is het besturingssysteem Linux populair. Voor hen is dit boek niet geschreven. Maar omdat ook zij op school, op het werk of bij vrienden hoogstwaarschijnlijk toch in aanraking zullen komen met Windows 11, is het ook voor hen leuk om te zien wat Windows 11 in petto heeft. Lees dus vooral verder, welk besturingssysteem u ook gebruikt.



**Afbeelding 1.1** *Windows (geheel rechts) is weliswaar het grootste besturingssysteem, maar zeker niet het enige. Andere besturingssystemen zijn bijvoorbeeld Android, iOS en Linux.*

Het ligt voor de hand om te veronderstellen dat de meeste mensen vroeg of laat met Windows 11 in aanraking komen. Microsoft heeft er veel belang bij dat oude versies van Windows zo snel mogelijk worden vervangen door één nieuwe versie. Dit is Windows 11. Daarom is Windows 11 ook een gratis upgrade voor bestaande computers.

Maar meestal zult u kennismaken met Windows 11 omdat u een nieuwe computer of laptop hebt gekocht waarop Windows 11 al is geïnstalleerd. Dit boek is geschreven met dit type computergebruikers in het achterhoofd.



**Afbeelding 1.2** *Windows 11 draait op alle allerlei apparaten en herkent bijvoorbeeld ook handgeschreven invoer (bron afbeelding: Microsoft).*

## Uw profiel

- U hebt al enige ervaring met computers (u bent dus geen complete *digi-beet*). Op dit moment is Windows 10 of Windows 8 het besturingssysteem waar u het meest mee werkt op een bureaucomputer of laptop. Wellicht hebt u een smartphone met iOS of Android of bent u hiermee bekend via de iPad of een andere tablet.
- U bent een ‘computerconsument’ en u gebruikt de pc of tablet voor dagelijkse handelingen zoals internetten, e-mailen, sociale media, leuke apps ontdekken, games en tekstverwerken.
- U bent al enigszins bekend met het werken met Windows (muis, vensters, menu’s), maar bent vooral benieuwd naar de veranderingen en nieuwe mogelijkheden in Windows 11. U wilt graag op een leuke en vlotte manier leren hoe Windows 11 het best gebruikt kan worden.
- U bent nieuwsgierig hoe u aanpassingen kunt doen aan uw computer om hem op deze manier optimaal naar eigen wens in te richten.
- U vindt het leuk om aan het eind van een hoofdstuk nog even te controleren of u de belangrijkste punten goed hebt begrepen en u vindt het leuk om met deze kennis enkele oefeningen uit te voeren.

## Wie bent u niet?

Dit boek is daarmee niet primair geschreven voor de IT-professional. Het gaat niet diep genoeg voor de gespecialiseerde helpdeskmedewerker of netwerkbeheerder. Ook is de informatie in dit boek mogelijk niet zo interessant voor andere *hardcore* computergebruikers. Voor hen geldt overigens wél dat ze met dit boek een goede indruk kunnen krijgen van Windows 11.

We gaan ervan uit dat u ook gewoon nieuwsgierig bent naar nieuwe functies en graag wilt weten hoe u het maximale rendement haalt uit uw duurbetaalde pc of tablet. Het zou immers jammer zijn om een deel van de mogelijkheden onbenut te laten. Computeren, internetten, twitteren en gamen zijn ook gewoon leuke hobby's. Windows 11 kan u daarbij prima ondersteunen!



### Waarom Windows 11?

In juli 2015 werd de eerste versie van Windows 10 (de vórige versie) gelanceerd. Daarna volgden diverse updaterrondes. Het was oorspronkelijk de bedoeling dat Windows 10 'de laatste Windows ooit' zou zijn. Maar door veranderde omstandigheden zoals snellere hardware, andere designvoorkeuren en opgevoerde beveiligingsinstellingen – om nog maar te zwijgen van marketingoverwegingen – heeft Microsoft toch besloten een compleet 'nieuwe' versie van Windows uit te brengen. Dit is Windows 11 geworden.

## De indeling van dit boek

Dit boek gaat over de Nederlandse versie van Windows 11. Windows 11 is erg uitgebreid. Ruwweg kunnen we een tweedeling maken:

- *Werken met Windows zelf*; computerbeheer, werken met vensters, mappen en bestanden en de meerdere bureaubladen die u in Windows 11 kunt inrichten. Hierover gaan de hoofdstukken 1 tot en met 5.
- *Werken met applicaties*; e-mailen, internetten, foto's bekijken en bewerken en zo verder. Hierbinnen kunnen we nog weer de tweedeling maken tussen meegeleverde applicaties en toepassingen die u extra installeert of koopt in de Store. Dit is het onderwerp van de hoofdstukken 6 tot en met 10.

### Indeling van de hoofdstukken

Om de ervaring bij het lezen van elk hoofdstuk gelijk te houden, hebben we gekozen voor een duidelijke structuur per hoofdstuk. Elk hoofdstuk bestaat uit drie delen.

- Een hoofdstuk begint met de paragraaf *Snel op weg*. Hierin worden de belangrijkste zaken van het hoofdstuk kort genoemd. Als u dit allemaal al weet, kunt u de rest van het hoofdstuk vluchtig doornemen.
- In de kern van het hoofdstuk worden de onderdelen van *Snel op weg* verder uitgewerkt.
- Elk hoofdstuk sluit af met een paragraaf *Vragen en oefeningen*. Hierin kunt u alles nog eens rustig herhalen en zelf met de besproken onderdelen oefenen.



### Waar is Windows 9?

Microsoft heeft voorafgaand aan Windows 10 besloten versienummer 9 over te slaan. We sprongen dus van Windows 8 naar Windows 10. Naar verluidt was dit gedaan omdat er nog veel oude software in omloop is die intern test op het eerste cijfer van de gebruikte Windows-versie. Als dit met een 9 begint (van Windows 95 of Windows 98, van meer dan twintig jaar geleden!), zou de software ten onrechte kunnen concluderen dat een verkeerde versie van Windows actief is. Om dit probleem te voorkomen, is toen direct versienummer 10 ingevoerd. Dit is nu gelukkig consequent doorgevoerd. Nu is Windows 11 de actuele versie (en niet 'Windows 2022' of iets dergelijks).

## Nieuw in Windows 11

De lijst met vernieuwingen in Windows 11 is lang, maar niet altijd even zichtbaar. Veel wijzigingen zitten 'onder de motorkap'. Dat betekent echter niet dat alles voor de consument hetzelfde is gebleven. Lees vooral verder!



### Evolutie geen revolutie

De kans is groot dat u al bekend bent met Windows 10 of een van zijn voorgangers. Windows 11 is hierop een aangenaam vervolg (*evolutie*), zeker geen compleet nieuw besturingssysteem waarbij u alles opnieuw moet leren (*revolutie*). Dat was niet de bedoeling. U kunt dan waarschijnlijk ook snel overweg met Windows 11. Hopelijk zult u de vele kleine zichtbare en onzichtbare verbeteringen echter weten te waarderen.

Het is onmogelijk (en ook erg saai) om in een lange lijst een compleet overzicht van alle verbeteringen te geven. We beperken ons in deze inleiding daarom tot de meest in het oog springende achtergronden, de kenmerken en programma's waar elke Windows-gebruiker vroeg of laat mee te maken krijgt. De hier genoemde onderdelen worden in de volgende hoofdstukken gedetailleerder besproken.

### Het startmenu

De meest in het oog springende vernieuwing in Windows 11 staat pontificaal midden in elk scherm: het menu Start. In plaats van tevoorschijn te komen aan de linkerkant van het scherm, worden de meestgebruikte applicaties en belangrijkste opdrachten nu centraal op het beeldscherm getoond. Uiteraard is dit later eventueel aan te passen (zie hoofdstuk 3), maar de positie middenin is de standaardinstelling.



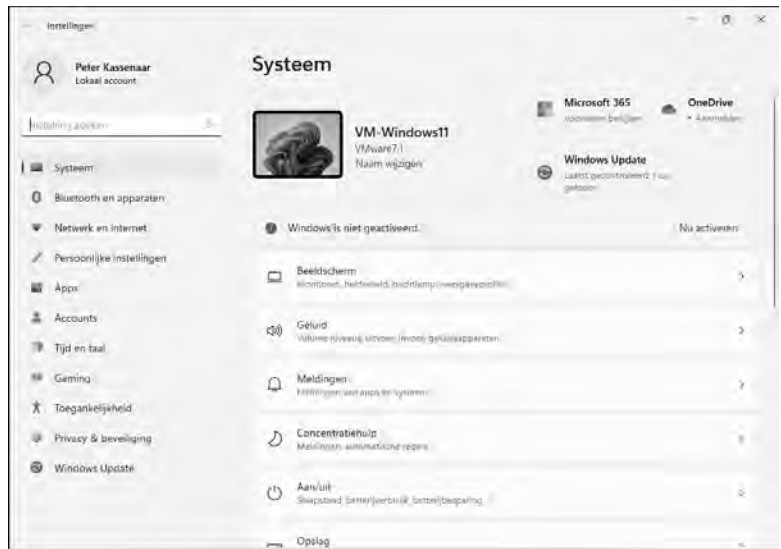
**Afbeelding 1.3** *Het startmenu van Windows 11 is eenvoudiger en makkelijker te gebruiken ten opzichte van Windows 10. Het staat in het midden van het scherm.*

Het startmenu is kleiner dan in Windows 10. In plaats van door het menu te scrollen en gebruik te maken van 'live' tegels die wisselende informatie toonden zoals in Windows 10, is het menu een stuk rustiger. De meest gebruikte apps zijn direct zichtbaar.

Door een pictogram te verslepen kunt u eenvoudig de volgorde aanpassen. Via de optie Alle apps (rechtsboven in het Startmenu) ziet u eventueel nog een alfabetische lijst met alle toepassingen die op de pc aanwezig zijn, zoals bij Windows 10. Meer over het startmenu leest u in hoofdstuk 3.

### App Instellingen

In Windows 8 en Windows 10 was al een begin gemaakt met het verplaatsen van de mogelijkheden van het traditionele Configuratiescherm naar de app Instellingen. Dit was echter nog onvolledig, waardoor u voor de ene handeling inderdaad bij **Instellingen** moest kijken, maar voor een andere instelling alsnog moest terugvallen op het Configuratiescherm. In Windows 11 is deze overgang zo goed als voltooid. Via de app Instellingen zijn vrijwel alle instellingen voor de computer te regelen. Het klassieke Configuratiescherm is nog te vinden als u ernaar zoekt, maar de verwachting is dat dit op termijn helemaal gaat verdwijnen. In dit boek gebruiken we het ouderwetse Configuratiescherm niet meer.



**Afbeelding 1.4** Kies Start, Instellingen of de toets **Windows** + **I** om de app Instellingen te openen. Deze app vervangt nu volledig het Configuratiescherm.

## Trusted Platform Module (TPM)

Windows 11 kan alleen gebruikt worden op moderne pc's (sinds circa 2017) die zijn voorzien van een beveiligingschip op het moederbord. Dit heet de *Trusted Platform Module*. Zonder deze chip kan Windows niet geactiveerd worden.

De TPM is ontworpen om hardware te beveiligen door middel van geïntegreerde cryptografische sleutels en om cryptografische sleutels op een veilige plek op te slaan, zodat deze niet gestolen kunnen worden. Dit is een hardwarematige beveiliging (hoewel via hacks en speciale software de TPM-eis ook omzeild kan worden), waar we in dit boek niet dieper op in zullen gaan.

Wilt u meer weten over TPM, lees dan bijvoorbeeld de Wikipedia-pagina op [nl.wikipedia.org/wiki/Trusted\\_Platform\\_Module](https://nl.wikipedia.org/wiki/Trusted_Platform_Module).

## Bediening van apps

Behalve dat het kiezen van instellingen nu is verplaatst van het Configuratiescherm naar de app Instellingen, is ook de bediening veranderd. Niet langer hoeft u te zoeken in eindeloze lijsten met resoluties, mogelijkheden, printerstuurprogramma's en meer. Alleen de opties die op dat moment op uw pc en uw situatie van toepassing zijn, worden getoond. Dit komt het overzicht enorm ten goede. Bovendien is de bediening vaak een eenvoudige knop **Aan** of **Uit**.





**Afbeelding 1.5** Eenvoudige schakelaars zorgen nu voor de meest gebruikte instellingen. Wijzigingen worden direct opgeslagen.

Gemaakte keuzes hoeft u niet meer vast te leggen met een knop als **Opslaan** of **Save**. Zodra u een wijziging doorvoert (u schakelt bijvoorbeeld de optie **Nachtlamp** van **Aan** naar **Uit**), is deze direct opgeslagen. Dat is soms een vreemde gewaarwording. Uit gewoonte zoekt u onderin naar een knop als **Opslaan**, maar die ontbreekt. De veranderingen zijn automatisch opgeslagen.

In volgende hoofdstukken gaat u met de nieuwe app Instellingen aan de slag.

## Moderne apps

Uit Windows 10 en eerder kent u misschien al de moderne apps. Deze hebben de afgelopen jaren overigens tal van namen gehad. Eerst werd gesproken van Metro-apps, daarna Fluent-apps, inmiddels hebben we het over *moderne apps*, maar ook de term Windows-apps komt u tegen.



**Afbeelding 1.6** Weer is een moderne app. Hij wordt standaard met Windows meegeleverd. Zo zijn er meer handige apps die standaard aanwezig zijn, zonder dat u hiervoor apart naar de App Store hoeft.

Met moderne apps worden de apps bedoeld die met Windows worden meegeleverd (zoals Mail, Weer, Kaarten en Agenda) en apps die speciaal voor gebruik op Windows 11 zijn gemaakt. Dit zijn bijvoorbeeld de nieuwe versies van Word, Excel en PowerPoint. Ze kunnen met een muis worden bediend, maar zijn ook geoptimaliseerd voor aanraakgebruik.

In Windows 11 draaien moderne apps in een eigen venster. Ze zijn te openen, te sluiten en te verplaatsen als elke andere Windows-toepassing.

Moderne apps en de Store bespreken we verder vanaf hoofdstuk 6.

## Zoeken

Het zoeken in Windows 11 verloopt grotendeels zoals in Windows 10, met enkele kleine maar aangename verbeteringen. Om iets te zoeken op de pc klikt u op het vergrootglas op de taakbalk. Een andere, nog snellere manier is om op de Windows-toets op het toetsenbord te drukken gewoon beginnen te typen. Ook dan schakelt Windows vanzelf naar de zoekmodus.



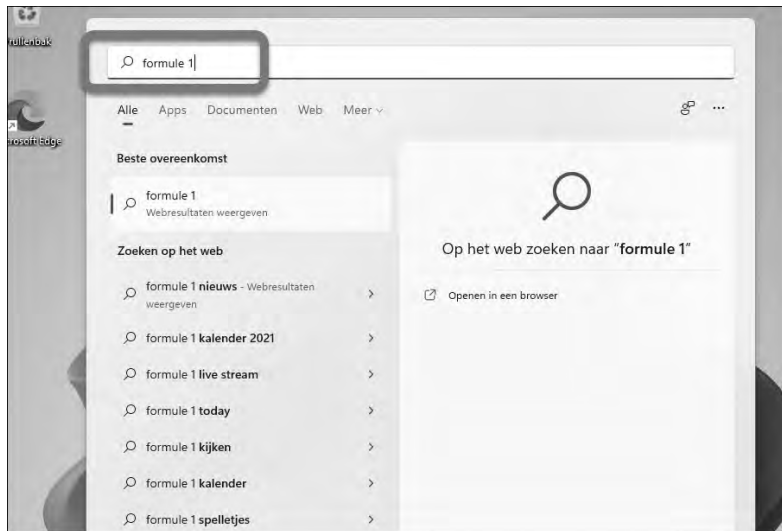
**Afbeelding 1.7** Zoeken is erg eenvoudig in Windows 11.

Het startmenu wijzigt zichzelf naar het zoekmenu. Hierin zijn drie gebieden aanwezig:

- **Populaire apps** Een rij met veelgebruikte toepassingen zoals Verkenner, Microsoft Edge en meer.

- **Recent** Deze lijst aan de linkerkant bevat uw eerdere zoekopdrachten. Zo kunt u ze snel nogmaals uitvoeren.
- **Snel zoeken** Geeft een overzicht van diensten die volgens Microsoft handig zijn: **Nieuws, Sport, Geldzaken** en **Weer**. In de praktijk hebben wij deze optie echter nog nooit gebruikt.

Zoals gezegd is het echter veel eenvoudiger gewoon te beginnen met typen. U kunt de naam van een document, applicatie, trefwoord of anders typen. Windows doorzoekt uw pc en internet op bestanden, toepassingen of webpagina's die overeenkomen met het trefwoord. Dit is een heel nuttige mogelijkheid.



**Afbeelding 1.8** Typ gewoon een zoekterm en Windows toont resultaten in de lijst van Apps, Documenten of op het web.

## Widgets

In Windows 10 waren widgets als aparte toepassingen beschikbaar of via externe tools. Widgets zijn kleine toepassingen met bijvoorbeeld de tijd, het laatste nieuws, weer, beurskoersen en meer. In Windows 11 hebben de widgets een eigen toepassing gekregen die standaard in de taakbalk staat. Klik op het widget-pictogram (de knop met de witte en blauwe rechthoek) om de widgetbalk te openen. Het is het handigst als u hiervoor bent aangemeld met een Microsoft-account (zie hoofdstuk 5), dan kan Windows de widgets instellen en synchroniseren.



**Afbeelding 1.9** Widgets staan in een eigen paneel. Er zijn widgets voor beurskoersen, het weer, laatste nieuws enzovoort. Niet allemaal zijn ze even handig, maar de widgets die u het meest gebruikt kunt u in de widgetbalk opnemen en andere verwijderen. Dan wordt het al een stuk nuttiger.

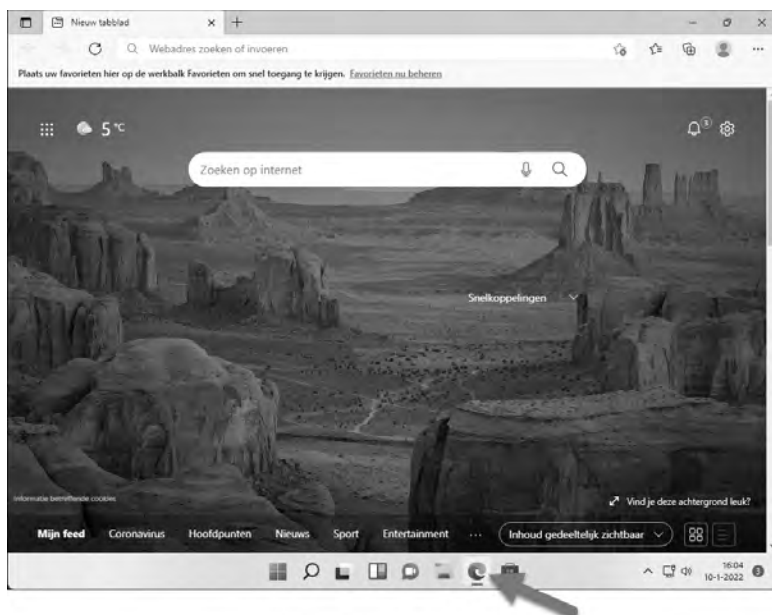


**Afbeelding 1.10** Van boven naar beneden zijn diverse standaardwidgets aanwezig. Ook is een zoekvak beschikbaar om snel te zoeken op internet. Het kan handig zijn, maar misschien gebruikt u de widgets nooit.

### Nieuwe browser

Internet speelt ondertussen al jarenlang een centrale rol in het computerleven. Sociale media als Facebook, Instagram en Twitter, online bankieren en andere toepassingen zijn niet meer weg te denken. Met Windows 11 wordt een volledig nieuwe browser meegeleverd. Microsoft heeft afscheid genomen van Internet Explorer.

De nieuwe browser heet Edge. De startpagina van Edge kan uiteraard naar eigen wens worden ingesteld, maar ziet er standaard bijvoorbeeld zo uit als in de afbeelding (bij u zal een andere achtergrond zijn ingesteld).



**Afbeelding 1.11** Edge is de nieuwe browser in Windows 11. Het startscherm toont een combinatie van zoekvak en ook weer de widgets met bijvoorbeeld het weer en laatste nieuws. Edge doet zeker niet onder voor Google Chrome (de meest gebruikte browser) en is de moeite van het proberen waard.

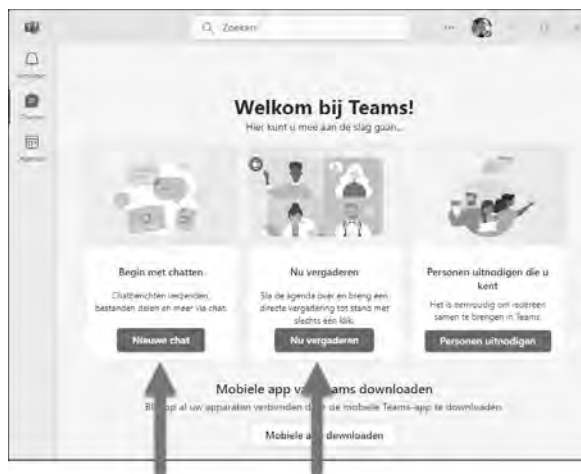
### Chatten (en meer) met Teams

Windows 11 is gelanceerd midden in de Covid19-pandemie. Dit zien we onder meer terug in de centrale rol die is weggelegd voor Teams. Voor veel scholen en bedrijven is Teams inmiddels de standaardapp voor online vergaderen, werken, chatten en lesgeven. Teams wordt nu standaard en gratis meegeleverd met Windows. U hoeft het niet meer apart te installeren.



**Afbeelding 1.12** Teams is standaard eenvoudig te starten vanuit de taakbalk.

Wanneer u kiest voor **Aan de slag** en vervolgens **Aanmelden**, worden uw contacten ingeladen en kunt u direct een chat of vergadering starten.



**Afbeelding 1.13** Windows 11 maakt het makkelijk direct online te chatten of overleggen. Let er wel op dat Teams officieel (volgens de licentie) alleen voor persoonlijk gebruik is, niet voor zakelijk gebruik.